

Megalomanský projekt ve skluzu

Přístav Mariel a přilehlá zóna volného obchodu se mají stát pýchou Kuby a hlavní obchodní spojnici se světem. Projekt má ale zpoždění.

TÉMA

str. 10

Úlevná jistota existence

Ztrátové Protonové centrum si může rozložit splácení několikamiliardového úvěru až do roku 2033.

BYZNYS

str. 5

CZK/EUR • 27,020 / +0,005 Kč **CZK/USD** • 24,601 / -0,066 Kč **PX** • 892,44 / +0,12 % **EURO STOXX 50** • 2973,22 / +0,03 % **ZLATO** • 1319,30 \$ / -0,18 %

KOMENTÁŘ: PRACUJÍCÍ CHUDÍ / str. 11

Krátce

Rozhodnutí o minimální mzdě zůstává na vládě

Zástupci zaměstnavatelů, odborů a vlády se nedokázali dohodnout, jaká by měla být napřesrok minimální mzda (nyní 9900 korun). Spor tak musí rozetnout vláda. Ministři ale nejsou jednotní, takže to nebude jednoduché. **str. 2**

Plyn zdražil za dva měsíce o desetinu

Letošní léto ukazuje, že vazba cen evropského plynu a ropy se rozpadá. Zatímco cena ropy klesá, zemní plyn na evropských burzách podražil od začátku června skoro o desetinu. **str. 6**

Verizon kupuje hlavní část Yahoo

Americká telekomunikační společnost Verizon Communications oznámila, že za 4,8 miliardy dolarů převezme základní aktivity internetové společnosti Yahoo. Transakce tak ukončí spekulace o budoucnosti firmy, která přehodnocuje své strategické možnosti. **str. 6**

Prodej firem se zadrhl

Centrální banky chrlí další a další peníze a **duší tak obchody s firmami**. Za první pololetí změnilo v Česku vlastníka jen 47 společností v hodnotě nad jeden milion eur. Meziročně je to **propad zhruba o polovinu**. Je to podobné jako ve světě – ceny podniků rostou na rekordní úroveň a s nimi **stoupá i počet neuskutečněných transakcí**, za první pololetí jich bylo **nejvíce od krize**. To se podepsalo také na poklesu českých firemních nákupů v cizině. Zatímco loni jich bylo osmatřicet, letos v pololetí jich poradenská společnost EY napočítala jen pět.

BYZNYS / str. 4

98
1. pololetí 2015

Počet transakcí nad 1 milion eur

47
1. pololetí 2016

Kolář E15

twitter.com/e15news

MARTIN ČABAN:

Trump v jednom průzkumu vede nad Clintonovou. Posouzení hranic možného je určité fajn, ale i Američané by měli vědět, kdy přestat.

9 771803 454307 16160

Zápisník
Jana Pavce

Rázná řešení

Premiéři zemí V4 se shodli na tom, že Evropská unie by se měla vrátit ke kořenům a více brát ohled na občany. Co si ale pod tím přesně představují, neobjasnili. Česká důvěra k unii klesla v posledním roce hlavně kvůli migrační krizi. Jenže pravomoci k jejímu řešení nemá abstraktní a zlý Brusel, ale národní vlády. A i premiéři V4 jsou zodpovědní za to, že nenašli lepší řešení než nefungující kvóty.

Deník New York Times přinesl profil atentáčníka z Nice, který se skoro celý život nemodlil a k islámu se přiklonil až chvíli před útokem. V jeho rodném městě v Tunisku ho pak odmítli pohřbít. Opět to ukazuje, jak generalizace a rázná řešení nefungují. Chtěl někdo deportovat všechny ateisty, protože někteří z nich vraždili pod vlivem radikální komunistické ideologie v řadách Rudých brigád a RAF? Stupeň zevšeobecnění je to asi stejný. Selský rozum byl skvělý v časech, kdy jsme všichni okopávali brambory, v globalizovaném světě nestačí.

Nesmrtelná otázka „kam svět spěje“ nejnověji vyvstává hlavně u starších ročníků i kvůli šlenství kolem mobilní hry Pokémon GO. Na rozdíl od jiných her se ale hráči musejí pohybovat i ve světě reálném, přičemž začínají přicházet zprávy o zraněních či úmrtích, která si nepozorní hráči způsobili. Ruská Sberbank se novince dokázala přizpůsobit a zavedla bezplatné pojištění pro nehody při chytání pokémonů. Na tom asi prodělají.

Protagonisté dne

Milan POULÍČEK

ŠÉF CELNÍ SPRÁVY

Nového nejvyššího celníka Česka čeká stabilizace jeho úřadu a další zefektivňování výběru cel a daní.

str. 3

Jan VAN GEET

ŠÉF VGP

V Česku sídlící developer zařídil jednu z největších firemních transakcí pololetí. Polovinu podniku prodal za sedm miliard korun.

str. 4

Raúl CASTRO

PREZIDENT KUBY

Klíčový projekt Kuby v oblasti námořní dopravy – přístav Mariel nabírá přes veškerou snahu dělníků a inženýrů zpoždění.

str. 10

Foto: dtk

PRACOVAT SE MUSÍ VYPLATIT. Jedním z argumentů pro zvýšení minimální mzdy je omezit počet těch, pro které je výhodnější zůstat na podpoře než pracovat.

O růstu minimální mzdy rozhodne až vláda

■ Jedenáct tisíc korun měsíčně jako nejnižší zaručená mzda v zemi je pro někoho moc a pro jiného minimum. Zástupci zaměstnavatelů, odborů a vlády se zatím nedokázali dohodnout, jaká by měla být napřesrok minimální mzda.

Jana Havligerová

Ministryně práce Michaela Marksová (ČSSD) podporovaná premiérem Bohuslavem Sobotkou (ČSSD) na včerejším jednání tripartity navrhla, aby minimální příjem stoupl ze současných 9900 korun na jedenáct tisíc. Odbory požadovaly ještě o 500 korun víc, naopak zaměstnavatelé nesouhlasili ani s návrhem rezortu. Za jejich názor – růst ano, ale maximálně na 10 600 korun měsíčně, se postavil ministr financí Andrej Babiš (ANO). Spor tak bude muset rozetnout vláda, vzhledem k tomu, že ministři nejsou jednotní, nebude rozhodování kabinetu jednoduché.

Ministryně Marksová je přesvědčená o své pravdě s tím, že není možné, aby země jako

je Česko měla výši minimální mzdy „na chvostě EU“. Premiér Sobotka razí tezi, že pracovat se musí vyplatit. Zaměstnavatelé ale argumentují tím, že musejí hlídat náklady, a zvyšování těch mzdových by některé obory zbavovalo konkurenceschopnosti. „Pravidelný nárůst minimální mzdy vytváří tlak na navýšení všech platů,“ vysvětlil šéf Hospodářské komory Vladimír Dlouhý.

Cílem vlády, jež dala i do svého programového prohlášení ovšem je, aby se minimální mzda dostala na úroveň čtyřiceti procent průměrné mzdy v zemi. Naposledy tento nejnižší plat stoupl na začátku letošního roku, a to z 9200 na 9900 korun.

Mnohem lépe dopadlo včerejší jednání pro horníky z Mostecku. Při propouštění by měli dostat od státu stejné kompenzace jako havíři z OKD, a to finanční podporu až osm tisíc korun měsíčně. Příspěvek by se vyplácel po dobu tří měsíců až pěti let, podle odpracované doby a věku propuštěného horníka. Tuto dohodu tripartity musí ještě na svém střeďním jednání posvětit vláda. Proti vyplácení příspěvku se postavil pouze ministr financí Babiš. Opatření uvítají především zaměstnanci severočeského lomu ČSA. Kvůli vládnímu zákazu prolomení limitů těžby by tam totiž během dalších pěti let mělo přijít o práci 1769 zaměstnanců. **NÁZORY str. 11**

Řekli o zvýšení minimální mzdy

- Premiér Bohuslav Sobotka: „Pracovat se musí vyplatit, podporuji výrazný nárůst minimální mzdy nejméně na 11 tisíc.“
- Ministryně Michaela Marksová: „Jedenáct tisíc je naprosté minimum.“
- Ministr Andrej Babiš: „Je to hlavně otázka dohody zaměstnavatelů a odborů, žádný návrh nemám.“
- Šéf Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Hanák: „Akceptujeme pozvolné narůstání minimální mzdy. 10 600 korun je maximum.“
- Šéf odborů Josef Středula: „Argumenty, že by zvýšení minimální mzdy mohlo mít negativní důsledky pro podniky, odmítám. Navzdory stejným obavám na ně nedošlo ani při předchozích změnách.“

Šéfem celníků má být Poulíček, čeká na prověrku

Pavel Otto

Personální stabilizace Celní správy a zlepšení výběru cel a daní. To jsou hlavní priority, které bude řešit nový ředitel Celní správy.

Na základě výběrového řízení pověřil ministr financí Andrej Babiš (ANO) funkci šéfa Generálního ředitelství cel dlouholetého příslušníka sboru Milana Poulíčka. Podle zákona může být jmenován až po získání bezpečnostní prověrky, na niž teď čeká. „Jeho hlavním úkolem bude hladká implementace

a úspěšné zvládnutí nových klíčových agend celní správy, jako jsou nové kompetence v oblasti trestního řízení nebo nelitostný boj s nelegálním hazardem díky novému zákonu o hazardních hrách,“ uvedl při jeho jmenování Babiš.

Poulíčka však čeká i personální stabilizace Celní správy, kterou předminulý měsíc opustil údajně ze zdravotních důvodů generální ředitel Petr Kašpar. Následovali ho náměstci pro výkon a ekonomiku Vladimír Šteiner a Tomáš Pinkas, ve službě byli přes dvě desítky let. Stejně jako další

náměstek František Halás odešli kvůli ztrátě motivace.

Za rozvrat Celní správy kritizuje Babiše předseda rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Václav Votava (ČSSD). Navzdory pověření Poulíčka trvá na tom, aby Babiš koncem srpna přišel zákonodárcům vysvětlit, proč v krátké době rezignovalo prakticky celé vedení správy. „Ať přijde i pan Poulíček, rádi si vyslechneme jeho záměry,“ řekl včera Votava.

Nový šéf celníků za svoji prioritu označil zefektivňování výběru cel a daní,

OBEZŘETNOST JE NA MÍSTĚ. Padělání bankovek je stále v kurzu. V prvním pololetí jich bylo odhaleno více než loni.

Padělaných bankovek mezi lidmi přibýlo

Česká národní banka zadržela v prvním pololetí 1480 padělaných a pozměněných bankovek a mincí. Meziročně jde o šestiprocentní nárůst, ve stejném období loni to bylo 1400 padělků. Přibýlo padělků eur i korun.

Nejvíce padělků mincí a bankovek bylo v českých korunách, celkem 802. Ve stejném období loni to bylo 766 kusů. Počet padělků eur vzrostl na 563 z loňských 277. V případě dolarů počet klesl z 319 na 97 padělků.

Vedle padělků zadržela centrální banka 2920 napodobenin, za stejné období loni to bylo 296 kusů. Napodobeniny jsou většinou na rozdíl od padělků vyrobeny za jiným účelem než udáním do oběhu. Jsou to například filmové rekvizity, učební pomůcky nebo reklamní předměty.

Za celý loňský rok bylo v Česku zadrženo 5301 padělaných a pozměněných bankovek a mincí všech měn, což byl meziroční pokles o tři procenta. /čtk/

Británie vydá do Česka Savova

Londýnský soud zamítl odvolání podnikatele Františka Savova proti jeho vydání do Česka. Savov je stíhán v souvislosti s krácením daní a legalizací výnosů z trestné činnosti. Informaci potvrdila mluvčí Městského státního zastupitelství v Praze Štěpánka Zenklová.

Savov vzkázal přes svého mediálního zástupce Jana Hruše, že odvolací soud nezohlednil věcnou podsta-

tu případu. Podnikatel se chce nadále bránit právní cestou.

O vydání Savova do ČR rozhodl nepravomocně počátkem loňského července soud v londýnském Westminsteru. Podnikatel, který své obvinění odmítá, se proti verdiktu odvolal. Případ tak řešil soud vyšší instance, konkrétně High Court of Justice, který rovněž sídlí v Londýně.

V případě Octavian je obviněno 11 lidí, a to z krácení daně a z praní špinavých peněz. Podle kriminalistů se podíleli na neoprávněném vylákání nadměrných odpočtů DPH ve výši zhruba 770 milionů korun.

Ústavní soud loni odmítl Savovovu stížnost proti policejnímu zajištění 648 milionů korun na jeho účtu a proti zahájení trestního stíhání. /čtk/

IRÁČTÍ PILOTI JEDOU DOMŮ

VÍCE NEŽ ROK strávilo v České republice 31 iráckých pilotů, kteří se v Centru leteckého výcviku v Pardubicích cvičili v pilotáži vrtulníků. Při slavnostním ukončení výcviku jim přišel poblahopřát i ministr obrany Martin Stropnický.

Krátce

Soud schválil pokutu pro zdravotní pojišťovnu

Vojenské zdravotní pojišťovně se už asi nepodaří zvrátit rozhodnutí o pokutě 1,8 milionu korun, kterou jí uložil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Sankci zrušil Krajský soud v Brně kvůli nepřezkoumatelnosti úvah úřadu o výši pokuty. Nejvyšší správní soud s tím ale nesouhlasí. Podle něj úřad postupoval správně.

Taxikáři neuspěli se zákazem UberPOP

Několik pražských taxikářských firem neuspělo u městského soudu s návrhem předběžného opatření na zakázání služby UberPOP. Podají na Uber žalobu a chystají i další kroky.

O Krejčírovu vilu není zájem

Do dražby menší z vil uprchlého podnikatele Radovana Krejčíře v Černošicích se nepřihlásil žádný zájemce. Dražba se měla uskutečnit včera, vyvolávací cena byla 17,2 milionu korun. Podle realitního odborníka byla cena nemovitosti nadhodnocená. /čtk/

Firmy jsou drahé. Prodej vážne

■ Za první pololetí změnilo v Česku vlastníka necelých pět desítek firem prodávajících za více než jeden milion eur. Ve stejném loňském období to byl dvojnásobek.

Daniel Novák

Tisk peněz ve světě vede k růstu cen firem a jejich nákupy pak drhnou. Velké transakce s podniky začínají vážnout i v tuzemsku. Data poradenské společnosti EY dokládají zhruba poloviční meziroční propad. Konzultanti připouštějí, že se řada transakcí dostane do statistik se zpožděním. I tak ale upozorňují, že ceny podniků letí nahoru a obchody s nimi se zadrhávají.

Ještě loni Češi v cizině koupili

38

firem. Letos jich v prvním pololetí bylo jen pět.

vají. „Za firmy se platí stále víc a víc, protože je stále více volných peněz v oběhu. Ceny jsou rekordní ve všech myslitelných kritériích,“ zdůraznil šéf fúzí a akvizic ve společnosti EY Petr Kříž.

Situace v Česku je odrazem dění ve světě. Počet neúspěšných obchodů se společnostmi byl za pololetí nejvyšší od finanční krize. To se

odepsalo i na poklesu firemních nákupů, které Češi uskutečnili v cizině. Zatímco loni jich bylo osmatřicet, letos v pololetí zatím EY napočítala jen pět případů. Naposledy se v zahraničí zaskvěl tuzemský výrobce antivirových programů Avast, když za 32 miliard korun koupil konkurenta AVG.

Strkanici o dobré příležitosti na trhu ukazuje nedávná změna většinového maji-

tele řetězce se sportovním zbožím Sportisimo. Zájem o obchody projevil podle informací z trhu mimo jiné fond Hartenberg Andreje Babiše, někdejší gumárenský magnát Tomáš Němec, internetová a technologická skupina Rockaway nebo e-shop Alza.cz. Vítězem se nakonec stal někdejší partner

skupiny Penta Martin Kúšik. Rušno je v segmentu podnikatelských nemovitostí. „Na realitním trhu panuje do jisté míry cenová válka. Ceny jsou v současné době relativně vysoké, zájemců v tendrech je opravdu hodně,“ vysvětluje Michal Hink, partner advokátní kanceláře Dentons, která u velkých transakcí asi-

stuje. Objem nemovitostních obchodů v této kategorii za prvních šest měsíců letošního roku podle poradenské firmy JLL meziročně klesl o čtvrtinu na zhruba 950 milionů eur. Může za to především vysoká srovnávací základna. Vyletěla nahoru díky obřímu obchodu s nákupním centrem Palladium.

Největší fúze a akvizice za první pololetí 2016 (v milionech eur)

prodaná firma/nemovitost	kupec	prodejce	cena
VGP (50 %)	Allianz Real Estate	VGP	250
retailové portfolio Atrium	Arcona Capital (Palmer Capital)	Atrium European Real Estate	103
obchodní centrum Fórum Ústí nad Labem	NEPI	Meyer Bergman	83
budovy Na Příkopě 23–27	LaSalle Investment Management	privátní investor	80
Pražská teplárenská LPZ	Veolia Energie ČR	Pražská teplárenská	71
Invia.cz	CEFC	Rockaway Capital	56
Travel Service	CEFC	Unimex Group	30
Sportisimo (52 %)	Martin Kúšik	Do Hong Son	–
Seznam.cz (30 %)	Ivo Lukačovič	Miura International	–
Energy 21	China-CEE Fund	Darby Overseas Investments	–

Pramen EY, JLL

ČTVRTÉ NEJDRAŽŠÍ

V PRVNÍ DESÍTCE nejdražších starožitností prodaných v prvním pololetí v Česku nejčastěji figuruje aukční síň Arthouse Hejtmánek. Díky osmanské šavli vydražené za více než 4,2 milionu korun vytvořila rekord tuzemského trhu. Snímek zachycuje Párové vázy této síně z roku 1885, které se s cenou 1,24 milionu korun umístily na pomyslné čtvrté příčce.

Začíná další tendr na registrační značky

Holografická samolepka a obdélník s písmeny CZ jsou dva nové požadavky, které ministerstvo dopravy uplatňuje v nově vypsané soutěži na dodávku registračních značek. Cíl se však nemění – dosáhnout co možná nejnížší ceny za tabulku.

Hodnota zakázky na dodávku registračních značek po čtyři roky činí 290 milionů korun. Předchozí tendr ministerstvo v únoru zrušilo kvůli chybám v zadávací dokumentaci.

„Chtěli jsme mít jistotu, že vypsaní nového tendru bude v pořádku, proto trvalo o něco déle a spolupracovali na něm

externí právní kancelář a poradce z oboru. Cílem jsou další úspory a ukončení dlouholeté smlouvy se současným dodavatelem registračních značek, za kterou bylo ministerstvo kritizováno,“ uvedl ministr dopravy Dan Ťok.

Obdobný tendr se rezort pokoušel vypsat vícekrát. Již před posledním zrušeným výběrovým řízením ministr dohodl s nynějším

dodavatelem, firmou Hicon, snížení ceny za tabulku ze 108 korun na 77 korun za kus.

Nabídkové ceny u zrušeného tendru se u běžné tabulky pohybovaly od 47 do 58 korun, což by oproti stávající ceně pro stát představovalo další podstatné snížení. /čtk/

Hodnota zakázky na registrační značky vypsané pro příští čtyři roky činí zhruba 290 milionů korun.

MILIARDOVÁ INVESTICE. Protonové centrum Praha otevřeli bratři Václav a Pavel Laštovkovi v roce 2012, jeho výstavba stála 3,5 miliardy korun.

Ztrátová klinika získala úvěr až do roku 2033

■ Napjaté hospodaření pražského Protonového centra, poznamenané mnoha spory, dostalo druhou šanci.

Adéla Čabanová

Soukromá pražská ozařovací klinika slaví další krok k ekonomické stabilizaci. Pět dní poté, co Protonové centrum (PTC) uzavřelo smlouvu se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou, podepsalo i novou smlouvu se svým věřitelem, Immorent PTC z rodiny Erste. Tomu splácí úvěr na stavbu kliniky za 3,5 miliardy korun. Obě strany se dohodly na trvání dlouhodobého nájmu a prodloužení doby splatnosti dluhu.

„Dohoda zohledňuje stávající a očekávané počty pacientů a napomáhá finanční stabilizaci Protonového centra,“ uvedla za Immorent tisková mluvčí České spořitelny Kristýna Dolínková Havligerová. Nová smlouva počítá se splácením

až do roku 2033. „Skutečnost, že banka nově poskytla PTC zvýhodněné dlouhodobé podmínky financování, souvisí především se stále vzrůstajícím objemem péče poskytované PTC a s úspěšným prosazováním protonové léčby ve světě,“

Hospodaření Protonového centra skončilo v předložském roce prodělkem

525

milionů korun.

uvedla ředitelka centra Iva Taťounová. „Smlouva s VZP je pro banku další významný zajišťovací nástroj,“ dodala.

Otázku návratnosti investic do PTC řešili jeho provozovatelé a věřitelé celé roky. „Dlouhodobě jsme se snažili najít schůdné řešení situace,“ uvedla Dolínková Havligerová.

Z účetní závěrky PTC za rok 2014 vyplývá, že ekonomická situace byla napjatá. Píše se v ní, že podmínkou další dlouhodobé činnosti firmy je výrazný nárůst produkce a tržeb. Centrum v předložském roce skončilo ztrátou 525 milionů korun.

Protonové centrum a VZP se až do uzavření smlouvy na konci června přely kvůli smlouvě o smlouvě budoucí. Tu v roce 2006 za pojišťovnu podepsal její nucený správce Antonín Pečenka. V současné době soud zkoumá, zda podpisem nezneužil svou pravomoc.

Dokument znamená pro Protonové centrum příslib každoročního miliardového příjmu od VZP po dobu patnácti let. Smlouva počítala se 1650 pacienty pojišťovny ročně, ale podle odborníků na ozařování je to velmi nadsazené číslo. Za roky 2013 až 2015 uhradilo sedm zdravotních pojišťoven protonovou léčbu rakoviny 454 pacientům v celkové výši 278 milionů korun.

NÁZORY str. 11

Lístek do kina stojí v Česku 130 korun

Rozdíl mezi cenou vstupenky do malého lokálního biografu a špičkového multiplexu může činit stovky korun. Upozorňuje na to studie společnosti PwC Global Entertainment & Media Outlook 2016 – 2020. V průměru ale dochází ke zjištění, že návštěva kina v Česku vyjde diváka na 130 korun, o osm korun draž, než je celosvětový průměr. Zpráva předpokládá, že by se cena vstupenky v Česku v následujících třech letech měla zvyšovat tempem zhruba tří procent ročně.

„Rostoucí příjmy domácností by mohly být dobrou zprávou pro provozovatele kin. Spotřebitelé mají však stále více možností zábavy, za kterou mohou utrácet. Nabídka filmů na internetu je nepřehledná a za zlomek ceny lístku do kina,“ uvedla specialista na zábavní průmysl a média PwC ČR Monika Šilleová. Kina tak podle

ní musejí neustále investovat do nových technologií a lákadel pro návštěvníky.

Vůbec nejvíce letos zaplatí za lístek návštěvníci kin ve Švýcarsku, a to 459 korun. V nejlacinějším Pákistánu jim na to stačí jedenáct korun. /čtk/

Průměrná cena lístku do kina ve vybraných zemích (v korunách)

Švýcarsko	459
Austrálie	270
Japonsko	269
Velká Británie	267
Německo	214
Spojené státy	213
Španělsko	175
Itálie	169
Maďarsko	148
Čína	142
Česko	130
Polsko	123
Rusko	102

Pramen PwC

Krátce

Převod podílu v ČSA vzbudil pozornost

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže řeší převod pětinového státního podílu v ČSA, který dosud držel Český Aeroholding, na státní společnost Prisko. Návrh na schválení změn podaly úřadu Prisko a společnost Travel Service, jež má v aeroliniích 34procentní podíl.

Ostrava koupí čtyři desítky tramvají

Dopravní podnik Ostrava se chystá obnovit svůj vozový park. Vypsání proto zakázku na čtyřicet nových nízkopodlažních tramvají se střední kapacitou, tedy do délky 25 metrů. Hodnota zakázky se odhaduje na 1,4 miliardy korun.

Silničáři nemusejí kupovat pozemky, které nechťejí

Soud rozhodl, že příslib z minulosti není pro Ředitelství silnic a dálnic závazný. Silničáři podle smlouvy o smlouvě budoucí

z roku 2009 koupí od firem Neinver Czech a Kiro Development pozemky v Praze v Běchovicích pro stavbu správního střediska. Soud podle Aktuálně.cz rozhodl, že ŘSD pozemky kupovat nemusí. Ušetří tím 176 milionů korun. **Více E15.cz**

Sigma Group prodala méně čerpadel

Obchodní partneři z Ruska a dalších zemí Společnosti nezávislých států snížili loni investice, a tím i poptávku po čerpadlech, takže holding Sigma Group zaznamenal desetiprocentní meziroční pokles tržeb. Ty se propadly na 1,237 miliardy korun. Provozní zisk činil 57 milionů korun.

Prodejny Hruška zažily čtvrtinový pokles zisku

Maloobchodní síť Hruška loni klesly tržby o půl procenta na 7,64 miliardy korun. Zisk se snížil o čtvrtinu na 150 milionů korun. Síť měla 451 vlastních maloobchodních jednotek. /čtk/

Plyn za dva měsíce zdražil o desetinu

■ Důvodem ke zdražení plynu je jak snaha těžebních společností zvýšit své zisky, tak plnění významných evropských zásobníků.

Jan Stuchlík

Skoro o desetinu podražil zemní plyn na evropských burzách od začátku června. Přitom podle zažitých zvyklostí by tímto tempem měla cena klesat. Dlouho se zemní plyn oceňoval podle ropy. Tato vazba je však stále volnější, neboť se ruským exportním společností nevyplatí. Což potvrzuje i letošní léto. Ropa je od června levnější o devět

procent, ale plyn vytrvale roste.

„J sme svědky zajímavého úkazu. Když jde cena ropy nahoru, tak jde i cena plynu nahoru, ale když cena ropy klesá, plyn zlevňuje jen neochotně a jen symbolicky,“ říká Ludvík Baleka, ředitel obchodního úseku českého těžaře a obchodníka s plynem MND. Ještě na jaře se zdálo, že plyn by měl v létě ropu spíše podstřelit.

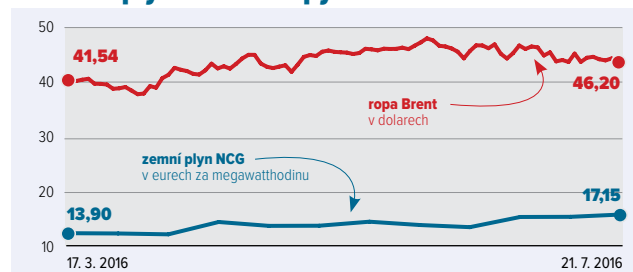
Důvodem je nejenom snaha těžebních společností zvýšit své zisky, protože vazba na ropu se jim přestává vyplácet, ale podle analýz plynárenského gigantu RWE také plnění evropských podzemních zásobníků. Země s největšími kapacitami – Německo, Itálie,

Francie, Rakousko a Velká Británie – mohou do podzemí pumpují plyn na zimu. Denně podle statistik organizace GIE v podzemí zmizí 210 milionů metrů krychlových, což je necelá pětina průměrné evropské denní spotřeby. „I když po zimě zůstaly zásoby plynu na vysoké úrovni, vtláčení dává při dnešních cenách ekonomický smysl. Budoucí ceny jsou výše než ceny spotové,“ uvádí za ČEZ jako největšího alternativního dodavatele plynu jeho mluvčí Barbora Půlpánová. Jarní propad cen plynu až na 12 eur za megawatthodinu obchodníky nejspíš vystrašil tak, že teď nervózně reagují na každou negativní informaci.

„Trh velmi citlivě vnímá například odstavení největšího zásobníku plynu Rough v Anglii do konce března 2017, snížení těžby z ložiska v Groningenu, odklonění LNG z Evropy do Egypta, více odstávek v Norsku, než bylo plánováno,“ uvádí Baleka.

Pro koncové zákazníky nynější vlna zdražování zatím neznamená vidinu dražších účtů za plyn v příští topné sezoně. I při stávajících cenách je meziročně plyn na velkoobchodních trzích o 18 procent levnější.

Vztah ročního kontraktu zemního plynu NCG a ropy BRENT

Pramen eex.com

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 25. 7. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,420
Čína	1	3,683
Dánsko	1	3,632
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,610
Japonsko	100	23,165
Kanada	1	18,674
Maďarsko	100	8,643
Norsko	1	2,872
Polsko	1	6,197
Rusko	100	37,912
Švédsko	1	2,842
Švýcarsko	1	24,931
Turecko	1	8,120
USA	1	24,601
Velká Británie	1	32,289

Akcie na pražské burze

25. 7. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	55,75	2,11
ČEZ	465,00	1,37
Erste Bank	638,10	-2,15
Fortuna	89,50	0,56
Kofola	438,90	-0,02
KB	988,00	1,02
Moneta	76,85	-0,84
O2 CR	241,00	0,54
Pegas	806,00	0,71
Philip Mor. ČR	13 150,00	0,38
PLG	207,10	0,00
TATRY	640,00	0,00
Unipetrol	175,30	1,27
VIG	466,00	0,09
Celkový objem (v tisících korun)	454 283,48	

Fotoprofimedia

Verizon kupuje hlavní část Yahoo

■ Zhruba 4,8 miliard dolarů je cena, za kterou se prodaly základní aktivity společnosti Yahoo.

Americká telekomunikační společnost Verizon Communications oznámila, že za 4,8 miliardy dolarů převezme základní aktivity internetové společnosti Yahoo, které zahrnují například webový vyhledávač nebo elektronickou poštu.

Mluvčí Verizonu Bob Varettoni se ke zprávě odmítl vyjádřit. Mluvčí Yahoo Rebecca Neufeldová na žádost o komentář nereagovala.

Transakce ale i tak ukončí měsíce spekulací o budoucnosti firmy, která v únoru oznámila, že posoudí své strategické možnosti, včetně prodeje některých aktivit.

Součástí dohody má být i reální majetek, nebude

zde však podíl v čínské elektronické obchodu Alibaba Group, podíl v Yahoo Japan, některé menší investice a rovněž méně důležité patenty.

Média už delší dobu považovaly Verizon za hlavního favorita. Podle dřívějších zpráv nabídku podala také investiční společnost Vector Capital Management, miliardář Dan Gilbert, telekomunikační společnost AT&T a investiční firma TPG.

Společnost Yahoo ve druhém čtvrtletí

Společnost Yahoo ve druhém čtvrtletí prohloubila ztrátu na

439,9
milionu dolarů. Loni přitom činila 21,6 milionu dolarů.

prohloubila čistou ztrátu na 439,9 milionu dolarů z loňských 21,6 milionu dolarů, zejména kvůli mimořádným odpisům v souvislosti s poklesem hodnoty služby Tumblr.

Celkové tržby se ale zvýšily o 5,2 procenta na 1,31 miliardy dolarů. Po odečtení poplatků zaplacených partnerským internetovým stránkám však o 19 procent klesly a dosáhly 841,2 milionu dolarů. /čtk/

Švýcarský investor vydělal na akciích Monety

■ Za 120 milionů prodal, vydělal celkem 15 milionů. Takový výsledek si na českém trhu připisuje „zlatý hoch švýcarského bankovníctví“.

Jaroslav Bukovský

Více než 12 procent všech upsaných akcií se už zbavil švýcarský spekulant a exbankéř Rainer-Marc Frey od květnového primárního úpisu akcií banky na pražské burze. Celkem Švýcar disponuje bezmála pětiprocentním podílem v bance. Akcie Monety prodal za 120 milionů korun při ceně 77 korun za akcii, na transakci tak vzhledem k upisovací ceně akcie 68 korun vydělal kolem 15 milionů korun.

Nejedná se však o jediný úspěch exbankéře švýcarské UBS a zakladatele hedgeového fondu Horizon21. Na základě úspěšných spekulativních investic v minulosti mu média přisoudila přezdívku „zlatého hochu švýcarského bankovníctví“.

Jeho podíl v Monetě tak tímto prodejem zároveň klesl pod pět procent. Zbývajících dvěma známými akcionáři s vyšším než pětiprocentním podílem jsou podle informací z webu Monety zamořská investiční banka J. P. Morgan Securities nebo britská investiční společnost Artemis.

„Motivem mohla být realizace rychlého zisku, pro prodej akcií Monety není totiž úplně nejvhodnější okamžik. Na podzim očekáváme zařazení akcií do regionálního indexu MSCI, zvýšená likvidita může být lákadlem pro institucionální investory, akcie tak má další růstový potenciál,“ soudí analytik J&T Banky Milan Lávička. Samotná Moneta transakci blíže nekomentovala. Akcie Monety se obchodují na pražské burze od letošního šestého května. Během jedenácti týdnů na burze akcie vzrostla o zhruba 13 procent.

Do povědomí finančního světa se dostal v roce 2002, kdy svůj tehdejší hedgeový fond RMF prodal za bezmála půldruhé miliardy švýcarských franků britské investiční skupině Man Group.

Foto Reuters

SPOLUPRÁCE. Britský ministr financí Philip Hammond také jednal s představitelem Bank of China.

Británie chce volně obchodovat s Čínou

■ Dohoda by mohla výrazně zvýšit obchodní výměnu obou zemí, myslí si britský ministr financí.

Britský ministr financí Philip Hammond začal jednat s Čínou o uzavření dohody o volném obchodu. Podle BBC to bude poprvé, kdy se Londýn pustí do tak významných jednání s druhou největší ekonomikou světa. Velkým čínským bankám a podnikům by mohla zajistit lepší přístup na britský trh. Podle ministra je po referendu o členství jeho země v Evropské unii čas prozkoumat „nové příležitosti“ po celém světě včetně Číny. Ta je jedním z největších investorů v Británii. Britové se v červnovém hlasování rozhodli pro vystoupení z EU, což podle Hammonda způsobilo „globální zklamání“.

„My teď musíme pokračovat způsobem, který v krátkodobém výhledu minimalizuje ekonomické dopady na britskou ekonomiku a maximalizuje užitek v dlouhodobém horizontu,“ citoval ministra zpravodajský server BBC.

Britové by mohli usnadnit přístup čínského zboží a investic do Británie, Čína by na oplátku snížila obchodní překážky pro britské zboží a firmy ze sektoru služeb,

jako je bankovníctví nebo pojišťovnictví.

Hammond řekl, že mezi Británií a Čínou existuje strategické partnerství a výrazně se zvýšila vzájemná obchodní výměna. Jako člen Evropské unie ale podle něj Británie dále jít nemůže. „Až vystoupíme z EU, budeme chtít bezpochyby na obou stranách ten vztah stmelit vhodným bilaterálním způsobem do pevnější struktury,“ poznamenal také. Zahájit rozhovory o dohodě by podle něj bylo „určitě vhodné“ už v nejbližších letech. Čína předloni v Británii investovala více než pět miliard liber (161,9 miliardy korun). /čtk/

Krátce

Pokémoni naše zisky nevylepší, přiznalo Nintendo

Zisk společnosti Nintendo vzroste navzdory očekáváním jen o třetinu. Společnost tak zklamala své akcionáře, protože se ukazuje, že ani masová popularita mobilní hry Pokémon GO se na finančních výsledcích firmy ve stávajícím fiskálním roce výrazně neprojeví. Akcie firmy proto prudce padají. [Více E15.cz](#)

Čína výrazně oseká produkci oceli

Čína drasticky snižuje produkci oceli, je to však stále málo. V prvním pololetí došlo ke snížení výrobních kapacit oceli o 13 milionů tun, což je ale méně než třetina cílové úrovně pro tento rok, která činí 45 milionů tun. Ve druhém pololetí tak země bude postupovat mnohem razantněji.

Louis Vuitton prodává oblíbenou značku Obamové

Výrobce luxusního zboží LVMH prodává společnost Donna Karan International americké skupině G-III Apparel Group. Transakce ohodnocuje ztrátovou firmu na 650 milionů dolarů. Šaty této značky bylo možné vidět na Hillary Clintonové nebo na Michelle Obamové, manželce amerického prezidenta. /čtk/

Z Parketu

Jana Urbánková

Vliv cen bydlení na inflaci

Podle indexu cen nemovitostí České spořitelny v prvním čtvrtletí tohoto roku vzrostly ceny bytových jednotek o tři procenta vůči předcházejícímu čtvrtletí. Index nabídkových cen bytů Českého statistického úřadu ukazuje růst o 2,3 procenta vůči čtvrtému čtvrtletí 2015. Tedy podle

současného vývoje by se mohlo zdát, že bez růstu cen nemovitostí by byla celková inflace daleko nižší. Tak to ovšem není, protože při výpočtu celkové inflace ČSÚ pracuje s konceptem tržního, ale především imputovaného nájemného. Imputované nájemné je teoretický nájem, který by si majitel bytu platil sám sobě. Aktuální strukturu imputovaného nájemného, která má 8,7 procentní váhu při výpočtu celkové inflace, podle ČSÚ tvoří vedle cen nemovitostí z 92 procent index cen stavebních prací, index cen materiálových vstupů a index cen úhrad placených v bytech a bytových družstvech. Tyto tři indexy zahrnují především

nabídkové tlaky na růst cen bydlení. Pouze osm procent imputovaného nájemného je tvořeno indexem cen nákupů nových nemovitostí určených k bydlení, který převážně reflektuje poptávkové tlaky. To, že ceny nemovitostí rostou rychle, se tak do celkové inflace promítá jen omezeně. Podobný přístup nižšího vlivu cen nemovitostí na celkovou inflaci zvolilo i Švédsko. Jedním argumentem ve prospěch tohoto přístupu je, že nákup nemovitostí je investicí, nikoliv spotřebou, proto by měl mít růst cen nemovitostí nižší vliv na index spotřebitelských cen CPI.

Autorka je analytčkou v České spořitelně

ISLAMISTICKÁ INSPIRACE. K nedělnímu útoku v bavorském Ansbachu se přihlásila teroristická skupina Islámský stát. Ta to oznámila prostřednictvím své agentury Amak. „Útočník provedl operaci v reakci na výzvy k útokům na země, které jsou součástí koalice, jež bojuje proti Islámskému státu,“ uvedla agentura. V domě v Ansbachu (na snímku), kde sedmadvacetiletý útočník bydlel, se přitom žádné vazby na teroristy nenašly.

Foto: Reuters

Německo čelí vlně násilí

■ Deset obětí a přes šedesát zraněných je bilance čtyř útoků, jež minulý týden ohromily Německo.

Němci se ještě ani nezačali vzpamatovávat z šoku po páteční střelbě do bezbranného davu v Mnichově a víkend jim připravil další dva. V bádensko-württemberském Reutlingenu zabil v neděli syrský běželec

ženu a o pár hodin později se mezi lidmi v bavorském Ansbachu odpálil další Syřan. Oba byli žadateli o azyl, stejně jako útočník ve vlaku ve Würzburgu. Přesto či právě proto včera německá vláda varovala veřejnost před kolektivním obviňováním běženců z terorismu.

Mnichovský případ německá policie vyšetřuje jako střelecký masakr bez teroristického pozadí, u ostatních incidentů však pro ni motiv úplně jasný není. U reutlin-

genské řeže policisté zjistili, že jednadvacetiletý Syřan, který dlouhým nožem zabil ženu a dalších pět lidí zranil, se s pětáctýřicetiletou obětí znal. Varšava včera potvrdila zprávy médií, že zavražděnou byla Polka. Útočník zatím nebyl řádně vyslechnut, protože je na jednotce intenzivní péče. Během jeho řádění ho totiž srazilo auto. Policie ho však zná kvůli jeho trestní minulosti, která souvisela s agresivním chováním, krádežemi a drogami.

Také sedmadvacetiletý Syřan, který se v neděli večer odpálil před areálem, kde se konal ansbašský hudební festival, měl potíže s narkotiky a v minulosti se dvakrát pokusil o sebevraždu. Bezprostředně mu navíc hrozilo vyhoštění do Bulharska, kde poprvé po vstupu do Evropské unie požádal o azyl. Není známo, proč nebyla deportace dokončena.

Bavorský zemský ministr vnitra Joachim Herrmann

přesto prohlásil, že čin tohoto Syřana vykazuje známky islamistického sebevražedného útoku. Do batohu s výbušninou uložil ostré kovové části, aby exploze napáchala co největší škody. Islámský stát se také včera za inspirátora jeho činu prohlásil.

Německý Spolkový kriminální úřad v současné době eviduje 410 udání na žadatele o azyl kvůli podezření z terorismu. V 60 případech kriminalisté zahájili vyšetřování. /čtk/ **Více E15.cz**

Krvavý týden

Útok v Ansbachu je čtvrtým incidentem v Německu během týdne

Pramen: Reuters

Další tragické konflikty žadatelů o azyl v Evropě za poslední rok

10. srpna 2015 – Šestáctiletý Eritrejec ubodl v obchodním domě IKEA ve švédském Västeraas 55letou ženu a jejího 28letého syna. Muži úřady krátce předtím odmítly udělit povolení k trvalému pobytu a měl být vyhoštěn. Loni v prosinci byl odsouzen na doživotí.

17. října 2015 – Při hádce mezi somálskými uprchlíky v ubytovně v severoněmeckém Neuenkirchenu zemřel 20letý Somálec poté, co jej 24letý krajan bodl do krku.

7. ledna 2016 – Francouzská policie zastřelila po útoku na pařížskou policejní stanici muže, který předtím žil na západě Německa v ubytovacím zařízení pro žadatele o azyl. Policisty napadl v den prvního výročí útoku na časopis Charlie Hebdo.

25. ledna 2016 – Mladý Somálec ubodl dvaadvacetiletou zaměstnankyni zařízení pro nezletilé uprchlíky, kteří do Švédska přišli bez rodičů. Vrah byl nejdříve považován za 15letého sirotka, vyšetřování ale ukázalo, že je mu minimálně 18 let.

4. března 2016 – V uprchlickém centru u švédské obce Lindesberg, asi 160 kilometrů západně od Stockholmu, byl při bitce mezi žadateli o azyl ubodán k smrti devatenáctiletý muž.

4. května 2016 – Ve Vídni přišla o život čtyřiapadesátiletá žena poté, co ji na ulici železnou tyčí napadl jedenadvacetiletý neúspěšný žadatel o azyl z Keni a vážně jí poranil hlavu.

25. června 2016 – Šest lidí utrpělo zranění při útoku nožem v azylovém středisku v Genshagenu nedaleko Berlína. /čtk/

Trump poprvé předstihl demokratku Clintonovou

■ Miliardář Trump zabodoval svým vystoupením na republikánském nominačním sjezdu. Zejména pak u lidí, kteří se nehlásí k žádné straně.

Republikánský kandidát na úřad amerického prezidenta Donald Trump poprvé vede v průzkumu nad kandidátkou demokratů Hillary Clintonovou. Podle celoamerického průzkumu stanice CNN a organizace ORC by nyní Trumpa volilo 48 procent lidí, Clintonovu 45 procent.

CNN upozornila, že Trump si po sjezdu své strany, na němž byl minulý týden oficiálně nominován kandidátem republikánů, v průzkumu

polepšil o šest procent. Naposledy kandidáti po nominačních sjezdech získali výrazně víc voličů v roce 2000, kdy se preference Ala Gorea a George Bushe posunuly shodně o osm procent.

Republikán Trump našel nové stoupence hlavně mezi lidmi, kteří se nehlásí k žádné straně. Po nominační konferenci republikánů se k němu přihlásilo 43 procent nezávislých. Další velkou skupinou, která se po clevelandské konferenci přiklání spíše k Trumpovi, jsou podle rozboru výsledků ankety CNN/ORC běloši bez

vyššího než středoškolského vzdělání. Ti, kteří mají aspoň bakalářský titul, dávají přednost Clintonové.

Po Trumpově nominaci na úřad prezidenta si myslí

52

procent Američanů, že kandiduje pro dobro země.

Trump po nominaci zlepšil i osobní skóre, protože 52 procent lidí teď míní, že kandiduje pro dobro země, ne své vlastní. U Clintonové si to myslí jen 44 procent lidí. Nominační sjezd demokratů byl zahájen včera. Komentátoři se shodují, že zásadní bude slovo soupeře Clintonové z primárek Bernieho Sanderse. Jenom ten může zabránit odlivu svých voličů, na něž má počítáno Trump.

/čtk/

Sledujte E15.cz

Krátce

Gülenovo nevydání zkali vztahy s USA, míní Ankara

Jestliže Washington nevydá duchovního Fethullah Gülena, který je podle Anky osnivatelem zmařeného pokusu o puč z 15. července, bude to mít vliv na vztahy mezi Tureckem a Spojenými státy. Řekl to včera turecký ministr zahraničí Mevlüt Çavuşoglu. Gülen, který už dlouho žije v USA, veškerá obvinění odmítá. Američané již dříve uvedli, že Ankara musí nejprve předložit jasné důkazy, že se Gülen skutečně zapojil do pokusu o svržení vlády.

Čínský generál dostal doživotí za korupci

K doživotnímu vězení byl v Číně odsouzen bývalý druhý nejvyšší představitel čínské armády Kuo Po-siung. Byl usvědčen z korupce. Jde o nejvyššího čínského armádního

činitele, který se za vlády nynějšího prezidenta Si Ťin-pchinga stal terčem vyšetřování kvůli brání úplatků a zneužívání moci. Nyní čtyřlidsedmdesátiletý Kuo Po-siung působil deset let jako místopředseda Ústřední vojenské komise, která je rozhodujícím politickým orgánem, jenž ovládá čínské ozbrojené síly.

Dva mladíci zemřeli při střelbě na Floridě

Při střelbě ve městě Fort Myers na Floridě zemřeli dva lidé a nejméně 17 osob bylo zraněno. Incident se odehrál na parkovišti nočního podniku Club Blu krátce po půlnoci místního času. Policie sdělila, že nešlo o teroristickou akci a že dva lidé ve věku 14 a 18 let utrpěli smrtelná zranění. Jedna osoba byla zadržena krátce po palbě, další dvě později. /čtk/

Noviny ZDARMA!

o den dříve
ve formátu pdf

Zadejte váš e-mail na

pdf.e15.cz

Kuba má zpoždění s přístavem pro obří lodě

■ Megalomanský **projekt Mariel** má být kotvištěm pro novou generaci **velkých nákladních lodí**, jež proplouvají nedávno otevřeným **rozšířeným Panamským průplavem**. Kubánci se však na ně v Marielu nestačili připravit včas.

Je to klíčový projekt současné Kuby. Přístav Mariel a přilehlá zóna volného obchodu se mají stát pýchou karibské země a hlavní obchodní spojnicí se světem. Přístav chce těžit z rozšíření Panamského průplavu. Tím mohou od minulého měsíce projet i největší lodní kolo-

sy, které mají tonáž až 170 tisíc tun a pojmu až 13 tisíc kontejnerů. Právě těm má Mariel nabídnout přístavní servis a sklady. Ale zatímco rozšířený Panamský průplav byl slavnostně otevřen na konci června, Mariel nabírá i přes hektické úsilí víc než čtyř tisíc dělníků a inženýrů zpoždění. „Pro lodě typu Post-Panamax bude vyhlouben v roce 2017,“ uvedl generální ředitel přístavu Charles Baker. Zpoždění vzniklo právě při bagrování dna Marielského zálivu na hloubku 18 metrů, která

Průtahy jsou způsobeny problémy při bagrování dna Marielského zálivu na potřebnou hloubku

18
metrů.

je pro obří nákladní lodě nezbytná.

Přístav Mariel sází také na to, že nedaleká Nikaragua chce v budoucnu otevřít mezi Atlantským a Tichým oceánem druhý průplav. To by Marielu přineslo další lodní

zákazníky. Projekt nikaragujského průplavu ale zatím zůstává kvůli nedostatku peněz jen na papíře a je otázka, zda se vůbec začne hloubit.

Přístav Mariel, který leží asi 30 kilometrů západně od kubánské metropole Havany, tak stagnuje a roste zde zatím hlavně speciální zóna volného obchodu. Do té Kuba láká zahraniční investory na desetileté daňové prázdniny, zjednodušenou administrativu i na další pobídky. Vybudování zóny stálo miliardu dolarů, což ze dvou třetin spolufinancovala Brazílie.

Vedle několika drobnějších investorů do zóny zatím jako největší hráč letos ohlásil vstup mezinárodní koncern Unilever. Postaví tu za 35 milionů dolarů továrnu na výrobu mýdel, šamponů či zubní pasty. Výrobna, která má být spuštěna v roce 2018, by měla zaměstnat na 300 Kubánců. Unilever už dříve na Kubě působil, před pěti lety se ale ze země stáhl kvůli sporům o to, kdo má mít většinu ve vedení místního podniku. V nyní nově založeném joint-venture bude mít Unilever podíl 60 procent a Kuba prostřednictvím svého státního podniku Intersuchel zbylých 40 procent.

V zóně Mariel také investuje například belgická podnikatelská rodina Croonenberghsovců, která vložila osm milionů dolarů do dvou továren na výrobu vodních filtrů nebo elektrických ovladačů. Agentura AP ale citovala výkonného ředitele belgické společnosti Benoita Croonenberghse, který poukázal na zatím nedostatečnou infrastrukturu: „Kromě nás tu nikdo neinvestuje. Investoři musejí vidět, že tu něco funguje.“ Kubánské úřady nicméně uvedly, že v současnosti řeší zájem minimálně dalšího tuctu firem o vstup do volné zóny. Přístupná je i českým firmám. Kuba by ráda v Marielu viděla mimo jiné výrobce strojů pro energetiku.

Stranu připravil

Tomáš Stingl

Plán průplavu rozdělil před volbami Nikaraguu

■ Přes 270 kilometrů dlouhý a 28 metrů hluboký by měl být nový kanál mezi Tichým a Atlantským oceánem.

Nový průplav mezi dvěma oceány chce v Nikaragui v horizontu pěti let otevřít čínské konsorcium HKND miliardáře Wang Jinga. V tuto chvíli už měl být hlouben, investor ale start

odložil. Příčinou je nejspíš hledání peněz, protože náklady na celý projekt mají být až padesát miliard dolarů.

Minimálně jeden příkop ale pospávající projekt už v Nikaragui vykopali. Rozdělil veřejnost. Zatímco příznivci levicové vlády Daniela Ortegy a lidé v oblastech vzdálených od budoucího kanálu projekt podporují, farmáři a podnikatelé žijící podél plánované trasy jsou

ostře proti. „Kanál nepomůže nikomu z prostých lidí. Všechny zisky půjdou bohatým,“ míní farmář z oblasti Río Brito, kterého citovala televizní stanice al-Džazíra.

Kvůli stavbě kanálu bude muset být přesídleno 30 až 60 tisíc lidí a v cestě mu stojí také několik unikátních přírodních lokalit. Proti stavbě tak proběhlo dosud už přes 60 velkých demonstrací. A minulý měsíc byla z Nikaraguy vyhoštěna šestice

zahraničních ekologických aktivistů, kteří spolupracovali s protestujícími farmáři.

Vláda projekt hájí tím, že by mohl během tří let zdvojnásobit HDP země a vytáhnout životní úroveň více než 400 tisíc lidí nad hranici chudoby. V otázce ochrany přírody uzavřela minulý měsíc smlouvu s ekologickou organizací FUNDAR, jež má dopady na životní prostředí hlídat. „Dohoda je pro stavbu kanálu důležitým krokem,“

míní Laureano Ortega, syn prezidenta a člen komise pro dozor na průplavem.

Projekt bude tématem, jež zřejmě rozhodne letošní důležité všeobecné volby. Ty se budou konat 6. listopadu. Pokud vyhrála opozice, je možné, že bude projekt zrušen. Nebylo by to poprvé. Od objevení Ameriky jde totiž v pořadí už o 73. plán na vybudování průplavu v Nikaragui. Nerealizoval se nikdy žádný.

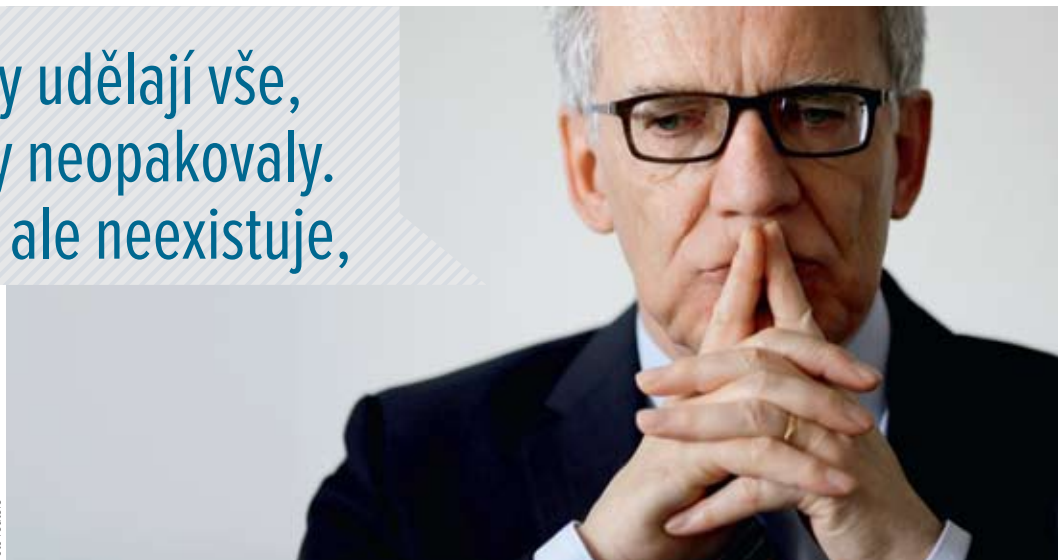
Tvář dne

„Bezpečnostní orgány udělají vše, aby se takové případy neopakovaly. Absolutní bezpečnost ale neexistuje,

řekl německý ministr vnitra
Thomas de Maizière

str. 8

Foto: Reuters

Komentář

Tereza Zavadilová

Pracující chudí

Zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců se včera neshodli na zvýšení minimální mzdy. Jistě, každý si hájí to svoje. Ve společnosti ovšem už delší dobu probíhá diskuze o tom, zda se Česko nestává montovnou postavenou na nízkých platech. Proč tedy takový odpor ke zvýšení minimální mzdy? Je to zkrátka tradice.

Pro zvýšení přitom hovoří řada nesporných argumentů: v letech 2007 až 2012 minimální mzda nerostla vůbec. Ekonomika přitom od loňska roste nejrychleji od krize. Česko patří mezi země s nejnižší minimální mzdou ve vyspělém světě i mezi postkomunistickými státy (i v Turecku je vyšší). Spotřeba domácností se na českém HDP podílí necelou polovinou a její podíl během krize ještě klesl. Minimální mzda v Česku nedosahuje ani 40 procent průměrné mzdy, přičemž hranice chudoby se stanovuje na 60 procentech průměrného výdělku.

V odborných slovnících se zabydluje termín „pracující

chudí“ označující fakt, že ani lidé pracující na plný úvazek nedokážou překonat hranici chudoby a musejí pobírat sociální dávky. Zátěž, kterou sociální dávky představují pro stát (včetně problematických jevů jako vyplácení dávek na přemrštěné nájemné v ubytovnách), stejně nakonec spadne na poplatníky.

Argumentem proti zvýšení minimální mzdy bývá, že na ně doplatí právě lidé, jichž se

Bylo by dobré vrátit do diskuze rovnováhu. Podnikatelé v ní své silné zastávce mají: například v ČNB.

týká, neboť podnikatelé ono stovkové zvýšení neunesou a budou propouštět. Žádná studie ovšem přímou vazbu mezi zvýšením minimální mzdy a propouštěním neprokázala. Jiný častý argument říká, že zvýšení nejnižších platů bude tlačit na růst i ostatních mezd. To je ovšem nyní jev makroekonomicky žádoucí.

Struktura lidí, kteří pobírají minimální mzdu, ilustruje sociální problémy této rovnostářské země. V nejnižších platových patrech se pohybují většinou ženy, mladší zaměstnanci či

invalidé. Právě ženy-samoživitelky a také důchodkyně jsou skupinami nejvíce ohroženými chudobou. Nizkokvalifikovaní pracovníci jsou obecně nejslabší skupinou v jakémkoli vyjednávání.

Regionální struktura minimálních mezd dává ovšem jiný pohled – nejvyšší podíl, skoro 20 procent, je vyplácen v Praze, tedy v místě s jinak nejvyššími příjmy. Co se týče sektorů, nejhůře placení jsou lidé v obchodě, administrativě a službách. V těchto sektorech je běžnou praxí, že zaměstnanci dostávají minimální mzdu a zbytek „na ruku“. Šedou ekonomiku v těchto sektorech chce ovšem ministr financí Andrej Babiš oficializovat (viz EET), takže transformace černých peněz do legálních příjmů by měla být souvisejícím cílem.

V české veřejné debatě je dlouhodobým zvykem zastávat se podnikatelů až za hrob, aby dotyčný diskutér náhodou nevypadal jako nějaký komunistický kádr. Bylo by dobré do diskuze vrátit trochu rovnováhy. Podnikatelé své silné zastávce mají: například v ČNB, která už tři roky drtí korunu, aby pomohla exportérům. Zchudlé obyvatelstvo na to zatím stále jen doplácelo. A kde je chudoba, tam je nespokojenost, tam chybí kultivace. Lepší platy pro chudé by mohly být dobrým startem.

Glosa

Zklidněte proton

Zoufalí lidé dělají zoufalé věci a totéž platí o zoufalých firmách. A centrum protonové terapie na pražské Bulovce v posledních letech zoufalé bylo. Výroční zpráva za rok 2014 to ukazuje v plné nahotě přes všechnu mlhu, kterou PTC kolem svého hospodaření vypouštělo. Konec nechutné války o smlouvu s VZP a úprava úvěrových podmínek od rakouské Erste by éru zoufalých činů měly ukončit.

Jinými slovy, PTC už nemusí kvůli akutní hrozbě bankrotu za každou cenu nahánět klienty, kteří by zaplatili statisíce za léčbu z vlastní kapsy. Nemusí tisknout reklamy s Rudou Pivrcem na zadní strany pivních tácků. Nemusí věšet do vlaků plakáty srovnatelné s reklamami na práci prášky v devadesátých letech (o 95 procent nižší riziko inkontinence!) Nemusí své prominentní pacienty jako malého Ashyu Kinga vodit jako medvědy po tiskových konferencích. Všechny tyto činy byly ve světle zoufalé hospodářské situace pochopitelné, i když ne omluvitelné. Nastal čas, aby protonová léčba zaujala ve zdravotnictví důstojné místo, které supersofistikované technologii přísluší.

Martin Čaban

Kresba: Milan Kounovský

Angličtina na rovinu

Darren Crown

Jak být určitý

Posledně jsem se s vámi rozloučil s tím, že existuje jen omezený počet způsobů, jak posluchači či příjemci informace signalizovat, že dané podstatné jméno je právě jedno jediné a jemu dobře známé. V angličtině pak říkáme, že podstatné jméno je určité, čili potřebuje určitý člen the. Počet způsobů se různí odborník od odborníka, ale dejme tomu, že jich je sedm. Zde jsou první tři.

Ten první jste se naučili už zkraje. Jedná se o případ, kdy bylo podstatné jméno uvedeno v předešlé větě: „John has two children: A boy and a girl. The boy is in school, but the girl is still too young.“ Takto určená podstatná jména si označíme jako jednoznačně určená na základě předchozí zmínky. Většina z vás zná toto pravidlo tak dobře, že to s jeho užíváním přeháníte.

Podívejte se na následující příklad: This is a steak! It's _ big steak! It's _ steak from Argentina!

Leckter z vás budou překvapeni, že do mezer patří správně a, ne the. Jak

to? Protože jen pokračujeme v identifikaci steaku, popisujeme jeho další vlastnosti. Zamyslete se nad tím. Dává vám smysl sled vět: „Je to steak! Je to ten velký steak (rozuměj jeden jediný)! Je to ten steak z Argentiny (jeden jediný)?“ Ne! Ani v angličtině, ani v češtině. Rádoby logika vložení určitého členu the do obou mezer je nelogická.

Druhý způsob, jak můžeme něco pokládat za jednoznačně určené i z pohledu našeho posluchače, je předpokládat o něm, že má všeobecný rozhled. Rekne „the Eiffel Tower“, neboť předpokládáme, že dotyčný je o světě natolik

informován, že ví, o které věži mluvíme. Skládáme mu poklonu, jestliže si nemyslíme, že teprve nedávno slezl ze stromu a je úplný ignorant. Vlastně by bylo vyložené urážlivé, kdybychom předpokládali, že ji vůbec nezná. Z téhož důvodu říkáme the World Trade Center, the Washington Monument, the Charles Bridge apod. Označme si takto určená podstatná jména jako jednoznačně určená a proslulá.

Podobně může být něco určité tehdy, když prokázujete svému posluchači účtu a vycházíte z toho, že má všech pět pohromadě a pochopí, že logicky má město

jen jedno centrum, jedno hlavní nádraží či trasa metra v daném směru jen jednu konečnou stanici atd. Proto se říká „the city center“, „the main train station“, „the sky“ apod. Taková podstatná jména si můžeme označit jako jednoznačně určená logicky.

Popřemýšlejte o tom ještě malinko víc a hned uvidíte, že třetí stupeň přidavných jmen (the richest, the tallest...) dává smysl. Koneckonců je logické, že může být jen jeden jediný nejbohatší člověk nebo největší hora, je to tak?

Ptejte se a diskutujte s autorem sloupku na crown@cninvest.cz

Lidé

EMIL ULRYCH
CzechTrade

Stal se ředitelem nově zřízené kanceláře v peruánské Limě. Jde o 48. zahraniční zastoupení agentury, která nyní poskytuje služby v 51 zemích světa. Emil Ulrych v agentuře CzechTrade působil nejprve jako exportní konzultant pro sektor stavebnictví, spotřebního zboží a služeb. Předtím řídil společnost CGS Automotive de Mexico a většinu kariéry se zaměřoval na latinskoamerické trhy. Studoval na Mendelově univerzitě v Brně.

a byl zodpovědný za rozvoj obchodních příležitostí, analýzy trhu a CRM. Vystudoval Univerzitu Karlovu v Německu, kde získal titul inženýra v oboru mechanika.

PETRA JINDROVÁ
CzechTrade

Ujala se řízení zahraniční kanceláře v Madridu. Zkušenosti v oblasti mezinárodního obchodu získala na pozici area sales manager pro Španělsko a Latinskou Ameriku ve společnosti Preciosa. Vystudovala mezinárodní vztahy na Metropolitní univerzitě v Praze a studovala také na univerzitě v Santiagu de Compostela ve Španělsku.

ALICE PUNCH
AAA Auto International

Nastoupila na místo personální ředitelky pro Českou republiku, Polsko, Slovensko a Maďarsko. Má téměř dvacetileté zkušenosti z oblasti managementu firem v USA, Kanadě, Evropě, na Blízkém východě a v severní Africe. Vedla HR divizi globální farmaceutické společnosti Sanofi. V roli vedoucího partnera působila v poradenských společnostech Korn/Ferry a Egon Zehnder v České republice a EMEA regionu. Titul MBA v oblasti strategie a mezinárodního managementu získala v USA na Katz Graduate School of Business.

ANTHONY SELMAN
CBRE

Od září se ujme postu head of investment properties pro střední a východní Evropu. Pozici převezme od Gijse Klompa, který odchází na stranu klienta. Anthony Selman má více než čtrnáctileté zkušenosti v realitním sektoru. Do pražské kanceláře přišel z Cushman & Wakefield, kde působil v Rusku, Latinské Americe a v Polsku. Během angažmá v Polsku uzavřel řadu významných obchodů, v rámci nichž zastupoval klienty, jako je Rockspring, CBRE GI nebo Tristan Capital Partners. V CBRE se zaměří na rozvoj obchodních příležitostí napříč CEE regionem a také koordinaci mezinárodních transakcí. Magisterský titul získal na Saint Louis University v USA.

KATARÍNA FARKAS
Sanofi Diabetes

Přijala místo ředitelky marketingu pro Českou republiku a Slovensko. V nové vytvořené pozici bude odpovědná za koordinaci marketingových aktivit v oblastech léčby diabetu a kardiovaskulárních chorob. Před příchodem do Sanofi vedla Katarína Farkas obchodní divizi společnosti Egis na Slovensku a předtím působila v manažerských funkcích ve společnostech Pfizer, Novartis a AstraZeneca. V oboru farmacie se

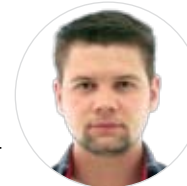
pohybuje od roku 1997, v roce 1999 získala doktorát z přírodních věd na Univerzitě sv. Cyrila a Metoda v Trnavě.

JAN VESELÝ
Glatzová & Co.

Byl povýšen do funkce vedoucího advokáta. Členem týmu advokátní kanceláře Glatzová & Co. je od roku 2010, od počátku roku 2014 působil na pozici advokáta. Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Ve své praxi se specializuje na oblast fúzí a akvizic, energetiku (se zaměřením na obnovitelné zdroje a retailové vztahy) a na korporátní právo.

ANDREJ GALIADKIN
Ticketstream

Byl jmenován obchodním ředitelem. Ve firmě působí téměř patnáct let. V nové pozici se zaměří na rozšíření obchodního týmu a zlepšování kvality služeb poskytovaných koncovým zákazníkům.

FLORIN GEORGE CALARASU
Siemens Česká republika

Byl jmenován ředitelem oddělení business developmentu. Ve funkci je zodpovědný za analýzy tržních segmentů, strategické plánování a za rozvoj obchodních příležitostí skupiny Siemens v České republice. Do společnosti Siemens nastoupil v roce 2007. Od té doby prošel několika pozicemi v oblasti engineeringu, plánování výroby, produktového managementu, obchodu a business managementu. Původem je Rumun, pracovní zkušenosti získával i v dalších zemích, například v Německu, Japonsku, Mexiku nebo i v rodném Rumunsku. Do České republiky přišel z německého Norimberku, kde reportoval přímo představenstvu Siemensu

E15.CZ

Změnilo se něco ve vaší společnosti?
Pište nám na lidee15@cninvest.cz

NOVÉ ČÍSLO MAGAZÍNU FORMEN PRÁVĚ V PRODEJI

+ DÁREK

antiperspirant
na cesty
ke každému
výtisku

SLEDUJTE NÁS:

FORMENONLINE.CZ

f CASOPISFORMEN

#FORMEN_CZ

Foto: falcon

ZAVOLEJTE JIM. I ženy mohou být výborní krotitelé duchů.

Krotitelky duchů příjemně pobaví

■ Akční komedie o vědkyních zachraňujících New York před slizkými paranormálními jevy se dá užít jako dobrá letní popcornová zábava.

Iva Přivřelová

Tak dlouho nedokázal vzniknout třetí díl Krotitelů duchů, až nový film s jejich jménem vypadá jako restart. Tedy nová verze podobného dobrodružství pro novou generaci, jež na originálu nevyrostla a nemá k němu hýčkanou citovou vazbu. Část scestně loajálních fanoušků originálu už stačila kolem novinky Paula Feiga udělat trapné haló svými protesty proti tomu, že

tvůrce komedie Ženy sobě si dovolil ikonické prvky použít po svém a ještě do rolí newyorských fyziků obsadit opačné pohlaví. Právě svěží, sympatické a vtipné kvarteto komiček z amerického skečového pořadu Saturday Night Live je přitom velkou devízou této letní popcornové zábavy.

Feig, který scénář napsal stejně jako u své předchozí komedie Špión s Katie Dippoldovou, vysadil svůj obvyklý vulgární humor a soustředil se na akční komedii o outsiderech. Děj je vcelku předvídatelný. Krotitelky, tři více či méně bláznivé, ale hlavně nadšené vědkyně a jedna sebejistá doprava-

ka, která zná celý New York, rozehrávají příjemný doják o přátelství. U toho pak chytají zelené slizké duchy, na nichž si tvůrci speciálních efektů vyhráli. Dlouhá závěrečná bitva až oslepuje svou velkolepostí.

Paranormální jevy umějí být i mírně děsivé, komedie nicméně převažuje nad strašením.

Scény s prý často improvizujícím Chisem Hemsworthem, který si místo obvyklé role superhrdiny zkusil mužskou variaci na typ hloupě blondýny, jsou nejvýraznější svou absurditou. Sehraná ženská čtveřice rozesměje hlavně

výměnami popkulturních narážek a neagresivní kritikou šovinismu. Komedii sice kolísá tempo, ale scénář je zaplněný duchaplnými detaily.

Velké fanoušky originálu, pro které jsou připraveny jinak trochu zbytečné štěky původního týmu, novinka asi přesto zcela neuspokojí. Publikum hledající dobrý a relativně svěží odpočinek na letní večer by ale mohla.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Vtipné kvarteto komiček ze skečového pořadu Saturday Night Live je velkou devízou této letní podívané.

Krotitelé duchů

(komedie, USA, 117 minut)

Režie: Paul Feig

Hrají: Kristen Wiigová, Melissa McCarthyová, Kate McKinnonová, Leslie Jonesová

Premiéra: 28. července

Hodnocení: 70 %

Tipy

E15

O2 arena • 20.00

RIHANNA

V rámci evropské části turné Anti World Tour vystoupí v Praze barbadoská zpěvačka Rihanna. Představí zde nové album Anti i hosty, kterými budou Big Sean a DJ Mustard.

Krátce

Nový Star Trek vyhrál

Téměř 60 milionů dolarů za premiérový víkend v amerických kinech utržil třetí díl ze série Star Trek. Sci-fi snímek tak ovládl žebříček návštěvnosti. Podle serveru Boxoffice Mojo.com to však je nejhorší start celé série. První díl za premiérový víkend utržil 75 milionů dolarů, druhé pokračování 70 milionů.

Krumlovský festival vsadí na Mozartovo výročí

Třetí týden Mezinárodního hudebního festivalu v Českém Krumlově přinese dalších pět koncertů. Představí se například slovenská šansoniérka Szidi Tobias nebo korejský klavírní virtuos Pek Kun-U, v pátek je na programu Noc s Mozartem, která připomene 260. výročí skladatelova narození.

Chystaný Spider-Man na Comic Conu

První záběry z očekávaného hitu příštího roku Spider-Man: Homecoming představili jeho tvůrci na veletrhu komiksově kultury v San Diegu Comic Con. V hlavní roli se poprvé objeví Tom Holland. Česká premiéra filmu je naplánována na 6. července 2017. /čtk, sul/

Nesnesitelná svůdnost rozptylování

■ Špatně se soustředíme, jsme nezdvořilí a můžeme i způsobit dopravní nehodu. To vše kvůli stále častěji se prosazujícímu multitaskingu.

Rozptylujeme se. To nám ale neposlouží k ničemu.

Nevyčítejte to jen sobě. Kulturní očekávání – založená na technologickém pokroku – vedou k nerealistickým požadavkům. Očekává se od nás, že přívalem informací z přemíry médií absorbujeme bez přestávky. Máme být neustále přístupní.

Řada z nás reaguje na alarmující hromadu požadavků tím, že rozdělí svou pozornost mezi různé úkoly. Ocitli jsme se uprostřed silícího trendu k něčemu, co Linda Stoneová nazývá „nepřetržitá částečná pozornost“ – povrchní, simultánní pozorností se pokoušíme zvládnout přívalem informací. Žijeme ve svém vlastním, osobním velkém třesku, připadáme si neschopní udržet krok s freneticky se rozšiřujícím vesmírem, obklopujícím naše životy. Znovu a znovu slyším: „Čím víc se snažím udržet krok, tím jsem vyčerpanější.“

Spousta lidí trpí mylnou představou, že ke zvládnutí přílišného množství úkolů je potřeba multitasking. To má ale vždycky opačný účinek.

Multitasking je zavádějící. Místo aby požadavky mírnil, jen naše problémy zvětšuje. Naše mozky nejsou schopné v jednu chvíli zvládnout víc než jeden problém.

Multitasking blokuje tok informací do krátkodobé paměti. Data, která se nedostanou do krátkodobé paměti, nemohou být přenesena do dlouhodobé paměti, kde bychom si je mohli později vyvolat. Proto multitasking snižuje naši schopnost dokončovat úkoly.

Ztrácíme schopnost soustředit se. Jsme rozptýlení. Jsme nezdvořilí. Způsobujeme – a trpíme tím – nehody. Jsme neproduktivní. Vzdáváme se kontroly. Předstíráme multitasking. Proč říkám „předstíráme“? Protože multitasking neexistuje! Snažila jsem se tuto skutečnost obházet, dokud nebudete připraveni to slyšet. Je to jen předstírání! Vzpomeňte si na Dia vrhajícího blesky. Nebo na ducha Caspera.

Jak všichni neurovědci v okolí rádi potvrdí, mozek se dokáže v jednu chvíli zaměřit jen na jednu věc.

Dovolte mi jít ještě dál. Mozek je neschopný simultánně zpracovávat různé proudy informací z úkolů vyžadujících pozornost. To, o čem mluvíme jako o multitaskingu, se technicky nazývá „přepínání mezi úkoly“ – rychlé a neefektivní pohybování se mezi úkoly.

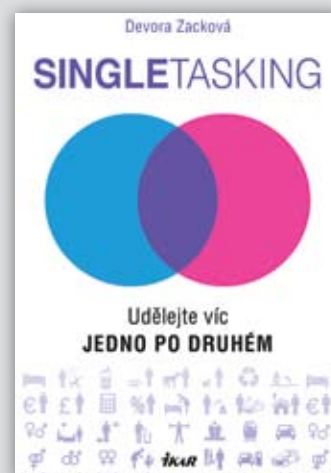
Doktor Eyal Ophir, neurovědec ze Stanfordovy univerzity, vysvětluje: „Lidé většinou nedělají víc úkolů najednou, ve skutečnosti přepínáme mezi úkoly... velmi rychle mezi nimi přeskakujeme.“ Ačkoliv

to může vpadat jako multitasking, mozek není schopen soustředit se na dvě věci najednou. Navíc výkon trpí, když se pozornost přesouvá tam a zpátky.

Jak všichni neurovědci v okolí rádi potvrdí, mozek se dokáže v jednu chvíli zaměřit jen na **jednu** věc.

A nejen to, spoustu vám toho může povědět i doktor Earl Miller z Massachusettského technologického institutu (MIT): „Nemůžete se soustředit na jeden úkol, když děláte druhý, kvůli tomu, čemu říkáme vzájemné rušení dvou úkolů... Lidé se nedokážou dobře věnovat více úkolům, a když říkají, že mohou, klamu sami sebe. Mozek je v sebeklamu moc dobrý.“

Co číst?

Vážení čtenáři, v průběhu prázdninových měsíců vám nabídneme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden letošní titul představí **pěti ukázkami**.

Tento týden představujeme bestseller žánru motivační literatury od Devory Zackové **Singletasking**.

Knihu v tradiční či elektronické podobě můžete objednat na **bux.cz**.

Abych to zrekapitulovala, skutečný multitasking není možný a to, co se všeobecně označuje jako multitasking, je ve skutečnosti přepínání mezi úkoly. Přepneme během desetiiny vteřiny; zpoždění ani nezažijeme. Takže od této chvíle budu o multitaskingu střídavě psát jako o přepínání mezi úkoly, pokusy o multitasking či jako o takzvaném multitaskingu. Příležitostně uvedu jen multitasking, ačkoliv vy i já víme, že je to jen zkratka. Většina obránců multitaskingu nepochopila jeho skutečný význam. Nehodlám to tady ale cupovat na kousky. Multitaskeré stejně tomu, co říkám, věnují jen polovinu pozornosti.

Dokonce i elektrické vedení při takzvaném multitaskingu zkratuje. Jak se mi svěřil jeden klient: „Když jsem dnes ráno přišel do práce, potkal jsem šéfa. Mluvil na mě, když jsem zadával do zámku dveří kód. Řekl jsem mu: ‚Multitasking neumím,‘ čímž jsem chtěl dát najevo, že ho nedokážu zároveň poslouchat a zároveň zadat svůj kód. Pověděl mi, že multitasking má opačný účinek i v kontextu elektroinženýrství a že podle toho jsou navrhované obvody. Když se pokusíte obvod přimět udělat víc než jednu věc, jeho výkonnost se snižuje.“

Šéf mého klienta má doktora z elektroinženýrství. Oxford English Dictionary říká, že je slovo multitasking odvozeno z počítačového zpracovávání, v lexikonu angličtiny se objevilo v době prvních počítačů.

Foto profilmedia.cz

Foto dne

VĚZEŇSKÉ DIORÁMA. Katedrála ve španělském městě Cuenca hostí novou instalaci i u nás známého čínského umělce a aktivisty Aj Wej-weje. Má název S.A.C.R.E.D. a v životní velikosti ukazuje scény z umělcova uvěznění v roce 2011.

Výročí týdne

Karel Havlíček Borovský – mučedník české žurnalistiky

■ Karel Havlíček se narodil v roce 1821 v obci Borová na Vysočině. Po svém pobytu v Rusku vydal první tištěné dílo *Obrazy z Rus*, čímž výrazně omezil romantické blouznění o slovanské vzájemnosti českých národovců 19. století.

„Kdo chce o politice ruského císaře dobré ponětí mít, musí si především jím pomyslet, že ještě jak živ nikdo z ní nic dobrého nezakusil.“ Z citátu samot-

ného vyplývá, že Havlíček byl glosátorem z nitra politickým a realistickým. Po revolučním roku 1848 a obnovení absolutismu právě neúnavnou drobnou politickou prací Havlíčkovu spatřoval režim pro sebe a veřejný pořádek jako nejnebezpečnější.

V neklidné době roku 1848 začal v Praze vydávat *Národní noviny*, první deník v Čechách. Noviny byly v českém jazyce

a dosáhly obdivuhodné popularity.

Havlíček naplno uplatňoval svůj dar šířavé satiry a jazykového umění včetně logické a přesné argumentace. Kvůli nespokojenosti s centralismem a vládě absolutismu se noviny vyprofilovaly v čisté opoziční médium, což byla pro tehdejší úřady poměrně nová zkušenost. V červnu 1849 bylo vydávání na několik dní úředně pozastaveno

a v lednu 1850 definitivně zakázáno.

Karel Havlíček pak své vydavatelské aktivity přesunul do Kutné Hory, kde vydával časopis *Slovan*. I přes omezování občanských svobod se Havlíčkovi podařilo zvítězit v soudním sporu o porušení tiskového zákona, čímž byla trpělivost úřadů asi definitivně vyčerpána. 16. prosince 1851 ve tři hodiny ráno následovala známá scéna, kdy ho komisař Deder se dvěma četníky vytáhl z postele a posadil do kočáru, který se zastavil až v jihotyrolském městečku Brixen.

Vyhnanství v rakouském podání nebylo tak dramatické, jak se někdy líčí v čítankových učebnicích. Se slušnou apanáží od státu si mohl pronajmout domek, na náklady státu za ním později přicestovala i manželka s dcerou. V horském prostředí se mu dokonce ulevilo od latentní tuberkulózy, jako člověk společenský a angažovaný však v Brixenu dosti trpěl. Když mu byl o tři roky později konečně povolen návrat domů, nemoc u něj bohužel propukla naplno. Zemřel před 160 lety 29. července 1856 v necelých 35 letech. /mec/

Před

160

lety zemřel ve svých
35 letech Karel Havlíček
Borovský.